

Herman Tristram Engelhardt, ο Ορθόδοξος Καθηγητής Βιοηθικής (Νίκη Νικολάου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Ο επόμενος σταθμός της μελέτης της θεολόγου Νίκη Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: [http:// bitly.com/1LPcjtt](http://bitly.com/1LPcjtt)), αφορά τις βιοηθικές θέσεις του διαπρεπούς ορθόδοξου καθηγητή Herman Tristram Engelhardt.

3. Οι απόψεις του Herman Tristram Engelhardt

Εξίσου ενδιαφέρουσες, γύρω από τα θέματα της κλωνοποίησης και της χρήσης εμβρυϊκών βλαστικών κυττάρων, είναι οι απόψεις του Herman Tristram Engelhardt, ενός Ρωμαιοκαθολικού καθηγητή φιλοσοφίας της Ιατρικής στο πανεπιστήμιο Rice του Τέξας, ο οποίος στράφηκε στον Ορθόδοξο Χριστιανισμό και αποτελεί στις μέρες μας την επιφανέστερη διεθνή παρουσία στο χώρο της βιοηθικής από Ορθόδοξο πλευράς. Σύμφωνα με αυτόν, η κλωνοποίηση και τα εμβρυϊκά βλαστικά κύτταρα, αποτελούν περίπλοκα ζητήματα και μπορούν να θεωρηθούν από τρεις οπτικές γωνίες.

Καταρχήν, τονίζει ότι ως προς την ηθική της λήψης των εμβρυϊκών κυττάρων, δεν επιτρέπεται να τα αποκτήσουμε θανατώνοντας τα έμβρυα. Όπως δεν μπορούμε να σκοτώσουμε ένα ενήλικα προκειμένου να πάρουμε τα όργανά του, με τον ίδιο τρόπο δεν μπορούμε να θανατώσουμε ένα παιδί, έστω και αν αυτό βρίσκεται στη μήτρα. Επίσης, θέτει το θέμα των βλαστικών κυττάρων από έμβρυα που έχουν ήδη θανατωθεί και προβάλλει ως παρόμοιο ζήτημα το να έχω ανάγκη από ένα ήπαρ και κάποιος εγκληματίας να σκοτώνει κάποιον και εγώ να λαμβάνω το συκώτι από το δολοφονημένο πρόσωπο.

Συνεχίζει, κάνοντας διάκριση μεταξύ θεραπευτικής και αναπαραγωγικής κλωνοποίησης. Σύμφωνα με την πρώτη, δημιουργείται ένα έμβρυο προκειμένου να αποκτηθούν τα ανταλλακτικά, ενώ με τη δεύτερη δημιουργείται η δυνατότητα να αποκτήσουν ένα παιδί τα άτεκνα ζευγάρια. Ωστόσο και στις δύο περιπτώσεις δεν είναι δυνατή η μη καταστροφή των εμβρύων. Μπορεί να πραγματοποιηθεί η ανθρώπινη κλωνοποίηση. Σε περίπτωση που επιτευχθεί, όμως, θα συνεπάγεται πολλά προβλήματα. Η δημιουργία του πρώτου κλωνοποιημένου θηλαστικού, ήτοι του προβάτου Dolly, στο Ινστιτούτο Roslin της Σκωτίας στις 5 Ιουλίου 1996, ήταν αποτέλεσμα πάμπολλων αποτυχημένων προσπαθειών και έπασχε από πρόωρη γήρανση, γεγονός που δείχνει ότι δεν ήταν ένα υγιές πρόβατο.

Προχωρώντας στο θέμα της γενετικής μηχανικής, ο Engelhardt πιστεύει ότι πρέπει να χρησιμοποιείται με σκοπό να θεραπεύσει την ασθένεια. Πρέπει να κατανοείται ως μια χειρουργική επέμβαση. Ήδη η γενετική μηχανική χρησιμοποιείται στην κατασκευή ινσουλίνης. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στις περιπτώσεις που η κυοφορούμενη μητέρα φέρει παιδί με σύνδρομο Down ή ασθένεια Huntington[1]. Στις περισσότερες περιπτώσεις γίνεται τερματισμός της κύησης. Εάν, ωστόσο, υπήρχε τρόπος να παύσει κάποιος το ένα από τα τρία χρωματοσώματα, τότε το παιδί πιθανόν να γεννιόταν υγιέστερο και ο τερματισμός της κύησης θα αποφευγόταν. Στην περίπτωση της ασθένειας Huntington, θα ήταν καλό να μάθουμε πώς να σταματήσουμε την έκφραση του γονιδίου που την προκαλεί.

Ένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα της σύγχρονης εποχής, είναι η διακοπή της κύησης. Η άμβλωση, κατέληξε να νοείται ως μια συνηθισμένη ιατρική πρακτική, μια κλινικά ασφαλής διαδικασία. Το πρόβλημα, λέει ο Engelhardt, είναι κοσμικό. Ο σημερινός άνθρωπος ζει με πολυτέλεια και συμμετέχει στη σεξουαλική ζωή χωρίς να έχει επίγνωση των υποχρεώσεων που θα έφερνε η σύλληψη ενός παιδιού. Ο άνθρωπος πρέπει να στραφεί προς το χριστιανικό ήθος. Να αποφασίσει εάν θα ζήσει ως μοναχός ή εάν θα παντρευτεί και να αφοσιωθεί στην ανατροφή των παιδιών.

Το ζήτημα της ευθανασίας, περιλαμβάνει δύο απαραίτητες προϋποθέσεις: την πρόθεση να σκοτώσεις και κάποια πράξη ή παράλειψη που νομοτελειακά συνδέεται με το θάνατο. Υπάρχει, επιπλέον, η παθητική ευθανασία η οποία γίνεται ευρύτερα αποδεκτή. Σύμφωνα με αυτήν, ο γιατρός σταματά τη θεραπεία σε κάποιον ασθενή με σκοπό να τον σκοτώσει. Περαιτέρω, υπάρχει η εκούσια ευθανασία κατά την οποία ο ασθενής θανατώνεται σε αντίθεση με αυτό που επιθυμεί για να δοθεί τέλος στον πόνο και η μη εκούσια κατά την οποία θανατώνεται ένας ανίκανος ασθενής, όταν ο γιατρός θεωρεί ότι ο ασθενής θα ήθελε να του αφαιρεθεί η ζωή[2].

Τι πιστεύει η Ορθοδοξία στην περίπτωση που ένας άνθρωπος θεωρείται εγκεφαλικά νεκρός; Στο ανθρώπινο σώμα ο εγκέφαλος είναι πιο σημαντικός από την καρδιά. Για να ανακηρυχθεί κάποιος ως νεκρός, πρέπει να είναι νεκρός ο εγκέφαλός του. Σε πολλά αμερικάνικα νοσοκομεία, όμως, δεν περιμένουν τον εγκεφαλικό θάνατο και σπεύδουν να δώσουν τα όργανα για μεταμόσχευση.

[Συνεχίζεται]

[1] Πρόκειται είναι μια ανίατη γενετική νευροεκφυλιστική ασθένεια, που επηρεάζει

μυς συντονισμού και ορισμένες γνωστικές λειτουργίες και γίνεται αντιληπτή στη μέση ηλικία. Προκαλείται από μια δεσπόζουσα μετάλλαξη σε κανένα από τα δύο αντίγραφα ενός συγκεκριμένου γονιδίου, που βρίσκεται στο χρωμόσωμα 4. Βλ. περισσότερα στο διαδικτυακό τόπο [http://www.news-medical.net/health/What-is-Huntingtons-Disease-\(Greek\).aspx](http://www.news-medical.net/health/What-is-Huntingtons-Disease-(Greek).aspx), ημερομηνία ανάκτησης 25/06/2013

[2] Αφιέρωμα: Βιοηθική και Ορθοδοξία, συνέντευξη Herman Tristram Engelhardt, ό.π., σ. 135